

MUNI
FAKULTA
SOCIÁLNÍCH
STUDIÍ

Miroslav Mareš a Petra Mlejnková

BEZPEČNOST A BOJ PROTI TERORISMU V EVROPĚ

Podkladový materiál
pro kulatý stůl v rámci
Národního konventu o EU

Červen 2021

Obsah

1.	Úvod	3
2.	Hlavní hrozby v oblasti vnitřní bezpečnosti a terorismu pro Evropskou unii a Českou republiku	4
3.	Nástroje Evropské unie a České republiky k řešení vybraných hrozeb vnitřní bezpečnosti a terorismu	5
4.	Předpokládaný vývoj v oblasti vnitřní bezpečnosti a terorismu z hlediska zájmů České republiky v Evropské unii	6
5.	Vztah zajištění bezpečnosti, svobody a základních práv v rámci vnitřní bezpečnostní politiky Evropské unie a zájmy České republiky	7
6.	Radikalizace společnosti, skupin a jednotlivců v Evropské unii a v České republice	8
7.	Nástroje de-radikalizace v Evropské unii a v České republice	8
8.	Závěr	10

1. Úvod

Soudobá bezpečnostní politika Evropské unie (EU) je zaměřena na eliminaci širokého spektra bezpečnostních hrozeb v globálním i regionálním rámci. Na této politice se podílí i Česká republika (ČR), která prostřednictvím EU uskutečňuje i vlastní bezpečnostní zájmy. V rámci EU je bezpečnost řešena v různých dimenzích a sektorech. Velký důraz je kladen na politiku v oblasti vnitřní bezpečnosti a v jejím rámci pak specificky na boj proti terorismu. V realitě samozřejmě nelze zcela oddělit vnější a vnitřní bezpečnost, jednotlivé sektory bezpečnosti jsou vzájemně propojeny. V našem podkladovém materiálu se budeme zaměřovat především na problematiku vnitřní bezpečnosti EU, i když samozřejmě nelze opomíjet výše zmíněnou provázanost s globálním děním vně unijních hranic.

EU od roku 2015 směřuje k budování bezpečnostní unie. Tento koncept vychází v Evropském programu pro bezpečnost z roku 2015 a poprvé byl podrobněji představen ve sdělení Evropské komise z roku 2016 nazvaném „Položení základů skutečné a účinné bezpečnostní unie“¹. V současné době je důležitý dokument z roku 2020 s názvem „Strategie bezpečnostní unie EU“, který je platný pro léta 2020-2025². Je zaměřen především na bezpečnost v rámci hranic EU, je v něm ale zdůrazněn i význam společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU. EU má rovněž strategický dokument pro vnější bezpečnostní politiku z roku 2016 s názvem „Sdílená vize, společná akce: Silnější Evropa. Globální strategie pro zahraniční a bezpečnostní politiku Evropské unie“³.

Pro pochopení stávající bezpečnostní politiky ČR vůči EU je třeba vycházet i z domácích bezpečnostních dokumentů. ČR disponuje pravidelně aktualizovanou Bezpečnostní strategií ČR, nicméně poslední verze je z roku 2015⁴ a dokumenty EU jsou tedy novějšího data. ČR nemá souhrnný strategický dokument pro vnitřní bezpečnostní politiku. Této problematice se však z velké části věnoval Audit národní bezpečnosti z roku 2016⁵, na který navazuje příslušný akční plán.

Všechny uvedené dokumenty na evropské i národní úrovni jsou rozpracovávány ve specificky zaměřených materiálech a plánech a politici a bezpečnostní experti pochopitelně flexibilně reagují na aktuální vývoj bezpečnostní situace. V tomto materiálu budou představeny jak vybrané teze z hlavních bezpečnostních dokumentů, tak i aktuální autorské odborné názhledy na soudobou situaci a budoucí vývoj (včetně dopadů a důsledků pandemie covid-19 na vybrané hrozby).

-
- 1 Evropská komise (2021): Evropská bezpečnostní unie. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-of-life/european-security-union_cs
 - 2 European Commission (2020): Communication from the Commission on the EU Security Union Strategy. Dostupné z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0605&from=CS>
 - 3 European External Action Service (2016): Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe. A Global Strategy for the European Union's Foreign And Security Policy. Dostupné z: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/3eaae2cf-9ac5-11e6-868c-01aa75ed71a1>
 - 4 Vláda České republiky (2015): Bezpečnostní strategie České republiky. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>
 - 5 Ministerstvo vnitra České republiky (2016): Audit národní bezpečnosti. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Audit-narodni-bezpecnosti-20161201.pdf>

2. Hlavní hrozby v oblasti vnitřní bezpečnosti a terorismu pro Evropskou unii a Českou republiku

Bezpečnostní prostředí je z hlediska EU charakteristické dynamickým vývojem a vzájemnou provázaností jednotlivých hrozeb. EU byla v posledním desetiletí vystavena vlně teroristických útoků a nárůstu extremismu i hybridnímu působení v podobě dezinformačních a vlivových kampaní. V současné době čelí pandemii covid-19, která ovlivnila i bezpečnostní situaci v dalších oblastech (například angažovanost extremistů v demonstracích proti vládním protiepidemickým opatřením, adaptace dezinformační scény na „covidovou problematiku“ anebo cílené útoky na nemocnice, ve kterých se léčili pacienti kvůli koronavirovému onemocnění, což postihlo i ČR⁶).

Komplex hrozeb představuje ve svém hlavním bezpečnostním dokumentu o bezpečnostní unii i EU. Ta je rozdělena do částí (tyto části jsou označovány také jako pilíře):

- 1) bezpečnostní prostředí, které obstojí i v budoucnu,
- 2) potírání vyvíjejících se hrozeb,
- 3) ochrana Evropanů před terorismem a organizovanou trestnou činností a
- 4) silný evropský bezpečnostní ekosystém⁷.

V celkovém kontextu strategie jsou v ní některé hrozby uvedeny explicitně, jiné je třeba identifikovat u kontextu představených protiopatření. Přímo jsou v dokumentu uvedeny:

- kyberkriminalita;
- hybridní hrozby (přímo je ve strategii upozorněno na manipulaci s informačním prostředím a napadením základních prvků infrastruktury v době koronavirové krize);
- terorismus a radikalizace (tomuto tématu se budeme podrobněji věnovat ve zvláštní kapitole tohoto materiálu);
- organizovaná trestná činnost (například v oblasti ilegálního obchodování s drogami, lidmi, palnými zbraněmi či trestná činnost proti životnímu prostředí).

V části „Přínos silných vnějších hranic“ je zdůrazněn i význam předcházení přeshraniční trestné činnosti⁸, která je tímto také chápána jako závažná hrozba.

Z hlediska zájmů ČR v EU je třeba upozorňovat na hrozby, které jsou výrazněji přítomné ve středoevropském prostoru. Česká republika v zásadě formulovala svůj náhled na hrozby v Auditě národní bezpečnosti a to tak, že vymezila jednotlivé kapitoly k řešení. Konkrétně se jedná o terorismus, extremismus, organizovaný zločin, působení cizí moci, bezpečnostní aspekty migrace, přírodní hrozby, antropogenní hrozby, hrozby v kyberprostoru, energetickou, surovinovou a průmyslovou bezpečnost

6 Mareš, M. (2021): Die Bekämpfung von Cyberbedrohungen in der Tschechischen Republik. Kriminalistik, roč. 75, č. 3, s. 150–153.

7 Evropská komise (2020): Sdělení komise o strategii bezpečnostní unie EU. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0605&from=EN>

8 Ibid.

a hybridní hrozby⁹. Jak se ukazuje na příkladu ČR, hybridní hrozby a kampaně mohou být propojeny s domácím násilným extremismem.

3. Nástroje Evropské unie a České republiky k řešení vybraných hrozeb vnitřní bezpečnosti a terorismu

EU disponuje strukturou bezpečnostních nástrojů a institucí, které jsou využitelné k eliminaci výše zmíněných hrozeb. Cílem je vybudovat již zmíněnou bezpečnostní unii, jejíž cíle jsou definovány následovně:

- „zajistit, aby bezpečnostní politika EU reagovala na neustále se měnící hrozby;
- budovat dlouhodobou a udržitelnou odolnost;
- zapojit orgány a agentury EU, vlády, soukromý sektor i jednotlivce do celospolečenské spolupráce;
- sloučit ty oblasti politiky, které mají přímý dopad na bezpečnost“¹⁰.

Pro realizaci konceptu bylo v roce 2016 zřízeno v rámci Evropské komise portfolio komisaře pro bezpečnostní unii, svěřené od roku 2019 místopředsedovi komise odpovědnému za podporu evropského způsobu života¹¹. Z hlediska vnitřní bezpečnosti je třeba dále zdůraznit roli Generálního ředitelství migrace a vnitřních věcí Evropské komise (DG HOME) a Rady pro spravedlnost a vnitřní věci. V rámci EU působí i několik agentur, do jejichž působnosti spadá dominantně tato problematika. Zmínit je třeba především Agenturu Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol), Agenturu Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust), Agenturu Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost (ENISA), Evropskou agenturu pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva („eu-LISA“) a Evropskou agenturu pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex). Bezpečnostní problematiku však více či méně řeší i další agentury EU.

Pro uskutečnění bezpečnostní unie EU buduje specifický systém, který je nazýván v jejím strategickém dokumentu jako „Silný bezpečnostní ekosystém“. V jeho rámci je zdůrazněn celospolečenský rozměr EU. Konkrétně je zde uvedeno: „Veřejná správa, donucovací orgány, soukromý sektor, vzdělávací instituce a samotní občané musí být angažováni, vybaveni a řádně propojeni s cílem rozvíjet připravenost a odolnost všech, zejména těch nejzranitelnějších, obětí a svědků.“¹²

ČR disponuje vlastním bezpečnostním systémem, který je v základních rysech vymezen v ústavním zákoně o bezpečnosti ČR č. 110/1998 Sb.¹³ a v již zmíněné bezpečnostní strategii ČR. Bezpečnostní instituce ČR jsou intenzivně zapojeny do mezinárodní a evropské spolupráce, které se flexibilně přispůsobují. Příkladem z nedávné doby může být například činnost policejních specialistů z ČR v síti

9 Ministerstvo vnitra České republiky (2016): Audit národní bezpečnosti.

10 Evropská komise (2021): Evropská bezpečnostní unie.

11 Ibid.

12 Evropská komise (2020): Sdělení komise o strategii bezpečnostní unie EU.

13 Mareš, Miroslav – Novák, Daniel (2019): Ústavní zákon o bezpečnosti. Komentář. Praha: Wolters Kluwer.

zřízené Europelem ke sdílení informací o teroristických zahraničních bojovnicích¹⁴. Legislativa v ČR je výrazně provázána s právem EU, což se projevuje i v aktuálním protiteroristickém trestním právu¹⁵ (diskuse se vedou o přísnosti trestní sazby za schvalování terorismu).

Členské státy EU, které jsou současně členy jiných bezpečnostních organizací, svoji bezpečnostní politiku v rámci EU adaptují i na spolupráci s těmito partnery. Z hlediska ČR je přitom třeba zdůraznit spolupráci s Organizací Severoatlantické smlouvy (NATO), která současně na mezinárodní úrovni spolupracuje s EU. Příkladem společné aktivity EU a NATO je vznik Evropského střediska excelence pro boj proti hybridním hrozbám v Helsinkách v roce 2017.¹⁶

4. Předpokládaný vývoj v oblasti vnitřní bezpečnosti a terorismu z hlediska zájmů České republiky v Evropské unii

V EU v současné době stále probíhá pandemie covid-19, jejíž další vývoj je obtížné předpokládat. I pokud dojde k jejímu výraznému utlumení, její důsledky se budou projevovat ještě dlouhou dobu. Během epidemie došlo na jednu stranu ke snížení počtu teroristických útoků v EU (byť rozhodně zcela nezmizely, jak ukázal útok ve Vídni dne 2. listopadu 2020), nicméně se aktivizovala násilná extremistická scéna anebo její struktury získaly možnost získání sil pro novou expanzi.

Přetrvává problém tzv. paralelních společností v západní Evropě, který má potenciál k další eskalaci. Hybridní kampaně se adaptovaly na prostředí epidemie a budou dále využívat problém v post-epidemické době. S pokračující digitalizací společnosti sílí i hrozby v kyberprostoru. Struktury organizovaného zločinu bohužel vykazují životaschopnost (kterou v řadě aspektů výrazněji nenarušila ani epidemie a omezující opatření na hranicích členských států) a jejich potenciál mohou zvýšit i případné ekonomické problémy v „post-covidové“ době.

Problémy s výše uvedenými jevy se pochopitelně týkají i bezpečnosti ČR, která má možnost se jako členská země EU podílet na jejich řešení, specificky pak z pozice předsednické země EU ve druhé polovině roku 2022. V současnosti je ze strany EU vyvíjeno úsilí o posílení mandátu specializovaných agentur, zvláště pak Europolu a Eurojustu. Současně je požadováno i posílení spolupráce Europolu s globálně působícím Interpolem (Mezinárodní organizace kriminální policie). Požadováno je i zlepšení bezpečnostních norem pro cestovní doklady.

V EU bylo či má být přijato velké množství aktualizovaných i nových dokumentů zaměřených na specifické oblasti bezpečnosti. Z hlediska zájmů ČR je podstatné, aby tyto dokumenty byly uváděny do praxe a aby o konkrétních pozitivních výsledcích EU byla veřejnost vhodným způsobem informována. Nelze přitom zastírat i skutečnost, že část veřejnosti i politické sféry reaguje na vybrané kroky

14 Ginkel, Bibi van et al. (2016): The Foreign Fighters Phenomenon in the European Union. Profiles, Threats & Policies. Hague: International Center for Counter-Terrorism, Dostupné z: https://icct.nl/wp-content/uploads/2016/03/ICCT-Report_Foreign-Fighters-Phenomenon-in-the-EU_1-April-2016_including-AnnexesLinks.pdf

15 Ministerstvo vnitra ČR (2017): Trestněprávní úprava. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/trestnepravni-uprava.aspx>

16 Evropská komise (2018): Společné sdělení Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě. Zvýšení odolnosti a posílení kapacit pro řešení hybridních hrozeb. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX:52018JC0016>

EU negativně, což se v poslední době projevilo a stále projevuje především v opatřeních na omezení palných zbraní EU (po přijetí tzv. zbraňové směrnice se nyní diskuse týkají hlavně Akčního plánu EU proti nedovolenému obchodování s palnými zbraněmi na období 2020–2025) a také diskuzemi nad možností získat přístup k šifrované komunikaci v rámci boje proti terorismu a dětské pornografii. Tyto problémy je třeba řešit vzájemnou komunikací a respektováním specifických náhledů na dané problematiky.

5. Vztah zajištění bezpečnosti, svobody a základních práv v rámci vnitřní bezpečnostní politiky Evropské unie a zájmy České republiky

Obecně v rámci bezpečnostní politiky EU existuje stejně jako v jiných geopolitických oblastech i jednotlivých zemích permanentní napětí mezi snahou o zajištění bezpečnosti a současně zachováním důležitých práv a svobod pro lidi, kterých se bezpečnostní opatření dotýkají. V EU má důležitou roli i Listina základních práv EU, v jejímž článku 6 se uvádí, že každý má právo na svobodu a bezpečnost a v článku 7 se pak konstatuje právo každého na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a komunikace. Pro výklad těchto práv jsou pak podstatné i články 53 („Žádné ustanovení této listiny nesmí být vykládáno jako omezení nebo narušení lidských práv a základních svobod, které v oblasti své působnosti uznávají právo Unie, mezinárodní právo a mezinárodní smlouvy, jejichž stranou je Unie nebo všechny členské státy, včetně Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a ústavy členských států“¹⁷) a 54 listiny („Žádné ustanovení této listiny nesmí být vykládáno tak, jako by dávalo jakékoli právo vyvíjet činnost nebo dopustit se činu zaměřeného na zmaření kteréhokoli z práv a svobod uznaných v této listině nebo na jejich omezení ve větším rozsahu, než tato listina stanoví“¹⁸).

V ČR je v současné době přijímána novela ústavního zákona o bezpečnosti, která by měla zaručit „Právo bránit život svůj či život jiného člověka i se zbraní je zaručeno za podmínek, které stanoví zákon“¹⁹. V současné debatě o některých atributech bezpečnostní politiky EU a ČR se projevují kontroverze, mimo jiné pokud se týkají potřeby omezování vlastnictví vybraných druhů zbraní v rámci boje proti terorismu a kriminalitě. Na snahu o zákaz olova ve střelivu reagoval nesouhlasným dopisem evropským komisařům i ministr vnitra ČR Jan Hamáček²⁰. V rámci dalšího prosazování bezpečnostních zájmů ČR v EU je třeba brát tyto aspekty na zřetel a diskutovat je s partnery.

17 Evropská unie (2012): Listina základních práv Evropské unie 2012/C 326/02. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012P/TXT&from=CS>

18 Ibid.

19 Senát Parlamentu České republiky (2019): Tisk 135/0. Dostupné z: <https://www.senat.cz/xqw/xervlet/ps Senat/htmlHled?action=doc&value=92773>

20 Hamáček, Jan (2019): Č. j. MV-139428-1/MST-2019. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/jasny-vzkaz-ministrum-vnitra-eu-zakaz-olova-ve-strelivu-muze-ohrozit-take-bezpecnost.aspx>

6. Radikalizace společnosti, skupin a jednotlivců v Evropské unii a v České republice

Před EU stojí dlouhodobá výzva v oblasti radikalizace jednotlivců, skupin obyvatelstva i širších segmentů společnosti směrem k násilnému extremismu a terorismu. V průběhu posledního desetiletí byly nejvýznamnější teroristické útoky spáchány ze strany džihádistických bojovníků, kteří většinou deklarovali svoji vazbu na tzv. Islámský stát. Jako výrazná hrozba se objevuje i pravicově-extremistický terorismus a násilí páchané jednotlivci a malými skupinami, případně eskalace násilí na masových demonstracích (což se stalo v posledním roce charakteristické pro demonstrace proti protiepidemickým opatřením). V jednotlivých částech EU jsou přítomné i závažné projevy levicově-extremistického a separatistického terorismu. Diskutována je i hrozba monotematického („single issue“) terorismu např. nový fenomén misogynního Incel hnutí.

Radikalizace se uskutečňuje na různých úrovních a v různém prostředí. Dlouhou dobu je sledováno negativní vytváření tzv. paralelních společností. Specifickou roli hrají radikalizační struktury ve věznicích. V poslední době je výrazněji brána do úvahy i radikalizace ve vojenských, policejních a obdobných složkách. Obecně pak k radikalizaci přispívá dění v kyberprostoru, a proto je velkou výzvou potírání tzv. on-line radikalizace.

ČR doposud nebyla zasažena tak silnými projevy terorismu, jako se to stalo několika dalším členskými zeměmi EU. Nicméně vazby na islamistický terorismus a extremismus, projevy ultrapravicového násilí (například na demonstracích proti vládním opatřením proti covid-19), existence polovojenských skupin s vazbami na prokremelské struktury a zahraniční bojovníky v separatistických republikách na východě Ukrajiny i další formy násilného extremismu představují bezpečnostní hrozbu, která má potenciál k dalšímu vývoji a je vůči ní třeba směřovat efektivní de-radikalizační a další protiteroristickou politiku. Radikalizaci jednotlivců může rovněž akcelarovat jejich zhoršená ekonomická a sociální situace v důsledku pandemické krize.

7. Nástroje de-radikalizace v Evropské unii a v České republice

EU se politikou proti radikalizaci věnuje dlouhodobě. Od roku 2011 podporuje Evropská komise mimo jiné Evropskou síť pro zvyšování povědomí o radikalizaci (Radicalisation Awareness Network – RAN), která propojuje vládní a nevládní sféru a působí v ní ti, kteří rozhodující v politice, praktici z přímého výkonu proti-radikalizačních opatření i akademici. Posílení boje proti radikalizaci bylo obsaženo i v dokumentu „Naplnění Evropského programu pro bezpečnost v zájmu boje proti terorismu a položení základů účinné a skutečné bezpečnostní unie“ z roku 2016²¹.

21 Evropská komise (2016): Sdělení komise Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě. Naplnění Evropského programu pro bezpečnost v zájmu boje proti terorismu a položení základů účinné a skutečné bezpečnostní unie. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:9aee420-0797-11e6-b713-01aa75ed71a1.0008.02/DOC_1&format=PDF

V prosinci 2020 Evropská rada konstatovala, že je nezbytné předcházet radikalizaci a věnovat pozornost ideologiím, z nichž terorismus a násilný extremismus vycházejí, a to i v online prostoru. Konkrétně pak vyzvala k:

- „intenzivnějšímu boji proti nezákonnému obsahu online. V této souvislosti očekává ambiciózní návrh Komise na posílení odpovědnosti online platforem v rámci aktu o digitálních službách;
- urychlenému přijetí návrhu o boji proti šíření teroristického obsahu online;
- zajištění toho, aby náboženské vzdělávání a odborná příprava byly v souladu s evropskými základními právy a hodnotami, a k řešení otázky zahraničního ovlivňování vnitrostátních občanských a náboženských organizací prostřednictvím netransparentního financování;
- podpoře iniciativ zaměřených na lepší pochopení způsobů, jimiž se šíří extremistické ideologie. Je nezbytné posílit komplexní výměny vědeckých poznatků, výzkumu a odborných znalostí na celoevropské úrovni“²².

Již 9. prosince 2020 byl přijat dokument „Protiteroristická agenda pro EU: předvídání, prevence, ochrana a reakce“, který obsahuje podstatná doporučení ke zlepšení protiteroristické politiky²³. Komise v dokumentu klade důraz mimo jiné na systémy včasného varování, podpořené technologickým vývojem; práci s komunitami; práci s radikalizovanými jedinci; fyzickou ochranu měst a kritické infrastruktury; bezpečnost státních hranic; posílení kompetencí Europol a intenzivnější spolupráci bezpečnostních aktérů (včetně zpravodajských služeb) ve věci sdílení důležitých informací a stíhání podezřelých. Od tohoto dokumentu se bude odvíjet budoucí legislativa v této oblasti. Dne 16. března 2021 pak Rada schválila svůj souhlasný postoj k nařízení o potírání teroristického obsahu online. V něm je uvedeno, že orgány členských zemí budou moci po poskytovatelích hostingových služeb požadovat, aby odstranili teroristický obsah nebo znemožnili přístup k teroristickému obsahu ve všech členských státech. Dále se zde konstatuje: „Pokud příslušný orgán již dříve nevydal poskytovateli hostingové služby příkaz k odstranění, poskytne tomuto poskytovateli hostingových služeb alespoň 12 hodin před vydáním příkazu k odstranění informace o platných postupech a lhůtách. První pododstavec se nepoužije v řádně odůvodněných naléhavých případech. Poskytovatelé hostingových služeb odstraní teroristický obsah nebo znemožní přístup k teroristickému obsahu ve všech členských státech co nejdříve a v každém případě do jedné hodiny od přijetí příkazu k odstranění“.²⁴ Toto nařízení je v době zpracování tohoto podkladového materiálu ve schvalovacím procesu, v době předsednictví ČR v EU by již ale mohlo platit.

Česká republika uskutečňuje i vlastní politiku proti radikalizaci. V roce 2018 vznikla skupina RAN CZ, koordinovaná MV ČR, která připravila zprávu o radikalizaci, kterou by v roce 2021 měla projednat Bezpečnostní rada státu a následně vláda. Experti z České republiky jsou zapojeni i do sítě RAN na evropské úrovni. Na rozdíl od několika členských zemí EU doposud v ČR nebyly zahájeny tzv. EXIT programy, tedy programy zaměřené na odchod extremistů ze scény a pomoc při jejich začleňování do „nového života“.

22 Evropská rada (2020): Zasedání Evropské rady (10. a 11. prosince 2020) – závěry. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/media/47344/1011-12-20-euco-conclusions-cs.pdf>

23 Evropská komise (2020): Sdělení komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0795&from=EN>

24 Rada Evropské unie (2021): Postoj Rady v prvním čtení k přijetí NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o potírání šíření teroristického obsahu online – přijatý Radou dne 16. března 2021. Dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14308-2020-REV-1/cs/pdf>

8. Závěr

Problematice bezpečnosti a zvláště boji proti terorismu je v současné době v EU věnována výrazná pozornost. Přijímaná opatření směřují do řady oblastí a jsou podložena strategickými koncepčními dokumenty. ČR v rámci svého předsednictví v roce 2022 může využít vlastní zkušenosti s bojem proti soudobým bezpečnostním hrozbám a navázat na své zapojení do společné bezpečnostní politiky EU. Důležité je vyhodnocování přijatých opatření na úrovni členských zemí i na evropské úrovni a rovněž zprostředkování konkrétních pozitivních efektů evropské veřejnosti. Je třeba mít na paměti, že úplná eliminace bezpečnostních hrozeb je nemožná, nicméně je třeba vyvíjet úsilí o jejich redukcii na maximální možnou míru.